

Auteur: Sven Maerivoet
Laatste wijziging: 11 Oktober 2007

Invloed van mist op het rijgedrag en filevorming

ROBTV Nieuws, 11 Oktober 2007

Wat is mist ?

- Mist bestaat uit kleine, lichte waterdruppeltjes die zweven en zo de zichtbaarheid in sterke mate beperken (het licht wordt immers door die druppeltjes verstrooid).
- Regen, mist, sneeuw, hagel, ijzel vallen in de categorieën van neerslag. De aanpassing van het rijgedrag tijdens mist is veel groter. Veel mensen zijn ook verrast (mist is een zeldzamer fenomeen dan bvb. regen in België); bij aanvriezende mist is dit nog erger.
- Er is ook een verschil tussen mist 's nachts of overdag: overdag wordt deze als lastiger ervaren, omdat men vaak redeneert dat het 's nachts toch al donker is en sowieso al minder vlot kan rijden en meer moet opletten.

Globale effecten van mist op het verkeer

- Wat betreft de invloed van verkeers- en weersinformatie: enerzijds gaan de reizigers hun gedrag aanpassen, in dat zij vooral hun reisplan aanpassen. Anderzijds passen ze zelf hun rijgedrag vooral aan op het moment dat ze in de mist zelf zitten. Merk evenwel op dat mist vaak een plots fenomeen is, waardoor het op voorhand aanpassen van het reisplan niet kan gebeuren.
- Het vraagpatroon van het verkeer wijzigt niet zo fel (tenzij voor bedrijven en de mist bvb. een week op voorhand wordt gemeld, dan zouden ze daar in theorie op kunnen inspelen, maar dat is een te exotische toestand), dus de verkeersdrukke blijft.
- Het gebeurde tijdens de ochtendspits; er zijn dan meer vrachtwagens op de baan, met als gevolg dat mensen zich veiliger willen voelen en bijgevolg dus trager en voorzichtiger gaan rijden. Je zou denken dat de files dan meer beheersbaar worden, maar er zijn 2 factoren die hier een belangrijke rol spelen:
  - (1) De verkeersdrukke blijft (mensen willen alsnog bvb. hun woon-werk verplaatsing maken en op tijd op het werk aankomen),
  - (2) Omwille van deze drukke en de weersomstandigheden, mag er minder misgaan om een direct effect te verkrijgen (als er een ongeval gebeurt, dan is er meer kans dat het om een zwaarder ongeval gaat, en dat de gevolgen erna veel langer duren).

Een gevolg is dat de ochtendspits ietsje breder wordt, verplaatsingen gaan gemiddeld langer duren. Dit heeft vooral gevolgen voor de bedrijven die just-in-time werken of diensten en goederen die op een bepaald uiterst tijdstip geleverd moeten worden.

- Gebieden die op zich al meer file hebben, gaan ook veel gevoeliger zijn: er moet minder misgaan, om toch een sterke filevorming te krijgen omdat je dichterbij een kritisch punt zit (hebben wij cijfers specifiek voor Vlaams-Brabant?).

Rechtstreekse effecten van mist op het rijgedrag

- Mist beperkt in sterke mate de zichtbaarheid: dit heeft niet alleen een effect op hoe een bestuurder zijn voertuig aanvoelt (bvb. bij regen is er meer slipgevaar omwille van watergladheid), maar vooral op de hoeveelheid informatie van de omgeving die nog voor een bestuurder beschikbaar is. Doordat deze informatie nu beperkter is, gaan mensen automatisch zich veel veiliger opstellen. Veiligheid in een voertuig wordt in bijna alle gevallen ervaren als een vermindering van de snelheid.
- Een bestuurder ziet de achterlichten en remlichten van zijn voorligger minder goed, waardoor men sneller kan overreageren (dit is trouwens een typisch effect wat rechtstreeks aanleiding tot files kan geven). Typisch is dat men wel langzamer maar vooral dichterbij zijn voorligger gaat rijden, dit net om beter te kunnen zien (cfr. het gebrek aan informatie plus het gevoel dat je alleen lijkt te rijden in dichte mist). Dit verhoogt de kans op ongevallen en verstoringen van de verkeersstroom.

Mogelijke maatregelen tijdens mist

- Gedragsmaatregelen: campagnes voeren wat voornamelijk sensibilisering inhoudt maar hier minder van toepassing is, (mist)waarschuwingen, verkeersalarm, ...
- Er zijn studies geweest waarbij men opmerkte dat bestuurders hun snelheid aanpassen, waardoor ze enerzijds trager gaan rijden, en anderzijds trachten voorzichtiger te rijden (minder inhaalmanoeuvres, verder van elkaar ...). Typisch gedrag is: sneller rijden en dus meer afstand laten, of trager rijden en dus minder afstand houden. Maar in mist moet je eigenlijk trager rijden én meer afstand houden (klamp dus niet vast aan de achterlichten van je voorligger). Mist is verraderlijk: het ene momentje kan je nog je voorligger zien, het volgende moment is het alsof deze plots verdwenen is.
Door de tussenafstand te vergroten kan je forse remmanoeuvres vermijden (tenzij het nodig is); meer correcter is: je vermijdt de kans op grote gevolgen van deze remmanoeuvres, net omdat je bufferruimte in de verkeersstroom inbouwt.
- In mist is het gebruik van dimlichten belangrijk, maar grootlichten reflecteren te hard en maken dat men zichzelf verblindt (witte muur). Verder kan voor vrachtwagens gezegd worden dat deze hoger zitten en dus een beter overzicht over de weg hebben.
- Voertuigmaatregelen: mistachterlicht, ...
- Infrastructurale maatregelen: ?